

Mødet den 11. Januar 1917.

Fraværende: Marthin Hansen, N. Joh. Laursen, Mikkelsen, Magnus Nielsen, Samuelson og Simonsen.

1. (J. Nr. 513—1916). Bekendtgørelse af 11. Decbr. 1916 fra Indenrigsministeriet om **Maksimalpris for visse Brændselseffekter.**

Toges til Efterretning.

2. (J. Nr. 485—1916). Bekendtgørelse af 23. Decbr. 1916 fra Indenrigsministeriet om **Prisen paa Sukker.**

Toges til Efterretning.

3. (J. Nr. 506—1916). Bekendtgørelse af 23. Decbr. 1916 fra Indenrigsministeriet om **Handel med Byg og Havre til Saasød.**

Toges til Efterretning.

4. (J. Nr. 505—1916). Bekendtgørelse af 23. Decbr. 1916 fra Indenrigsministeriet angaaende **Forbud mod Tørring og Konservering af Kartofler.**

Toges til Efterretning.

5. (J. Nr. 503—1916). Cirkulære af 23. Decbr. 1916 fra Indenrigsministeriet om **Befolkningens Forsyning med Kartofler.**

Toges til Efterretning.

6. (J. Nr. 507—1916). Cirkulære af 5. Decbr. 1916 fra Justitsministeriet angaaende **Forstaaelsen af Bygningslovens § 6, saalydende:**

»Man skal herved anmode H'Herrer om at indskærpe Bygningsmyndighederne i Købstæderne i det Dem hver især undergivne Amt, at § 6 i Bygningslov for Købstæderne af 30te December 1858 saavel efter Paragraffens Affattelse som efter de til Grund for den liggende Forudsætninger indeholder den Bestemmelse, at enhver Bygning som Regel skal opføres af Mur, hvilket vil sige Grundmur, for saa vidt angaar alle udvendige Mure, der vende ud mod Gade eller Torv, eller som er nærmere ved anden Mands Grund end 6,25 m, medens Mure, der ikke vende ud mod Gade eller Torv, og som er længere en 6,25 m fra anden Mands Grund, samt Mure i Bygninger paa en Etage eller en Etages Paabygninger paa ældre Bygninger uden Hensyn til deres Afstand fra anden Mands Grund kan opføres af Mur og Bindingsværk. Det er kun de i Paragraffens 2den Stykke omhandlede Udhuse, Stalde, lukkede Skure og deslige, der kan opføres af et hvilket som helst Materiale, for saa vidt de opfylder alle de i samme Stykke nærmere angivne Betingelser, nemlig at de er forsynet med brandfrit Tag, er fjernet 6,5 m fra anden Mands Grund, ikke over 4 m til Taget og ikke indeholder noget Ildsted.«

Toges til Efterretning.

7. (J. Nr. 496—1916). Skrivelse af 13. Decbr. 1916 fra Indenrigsministeriet angaaende Udbetaling af Vederlag til de i Henhold til Lov Nr. 70 af 8. April 1913 om **Hærens Forsyning med de i Tilfælde af Mobilisering manglende Heste og Vogne** valgte kommunale Synsmænd, saalydende:

»I Forbindelse med Skrivelse af Dags Dato hvormed fremsendes et Antal Cirkulærer af 20. Oktober d. A. angaaende Udpegning af Heste

og Vogne til Hæren skal man meddele, at der ved Indenrigsministeriets Foranstaltning paa Forslaget til Lov om Tillægsbevilling for Finans-aaret 1916—17 vil blive optaget et Beløb som Vederlag til de i Henhold til Lov Nr. 70 af 8. April 1913 omhandlede kommunale Synsmænd.

Under Forudsætning af at Forslaget vinder Tilslutning, vil der tilkomme de kommunale Synsmænd et Vederlag for hver Hest (Vogn) der herefter udpeges (efterses) paa Ejerens Bopæl.

Under nævnte Forudsætning vil de kommunale Synsmænd hvert Aar den 1. April kunne henvende sig til vedkommende Kommunalbestyrelse, medbringende en af saavel den militære som den kommunale Synsmand underskrevet Attest om, hvilket Antal Heste (Vogne) der i det forløbne Aar (for Aaret 1916/17 dog kun for Tiden fra Dags Dato at regne) er udpeget (efterset) paa Ejerens Bopæl.

Kommunalbestyrelserne sender derpaa snarest mulig Meddelelse til Amtet om Størrelsen af det Beløb, der herefter tilkommer Synsmændene, med Anmodning om at erholde det udbetalt af Statskassen.

Naar samtlige Begæringer er modtagne, vil de af Amtet være at indsende til Indenrigsministeriet med Angivelse af det samlede Beløb, der begæres udbetalt.

Dette Beløb vil derefter ved Indenrigsministeriets Foranstaltning blive anvist Amtet til Udbetaling ved vedkommende Amtstue, hvorefter det paahviler Amtet at tilstille de paagældende Kommunalbestyrelser det af hver især begærede Beløb, som derefter af disse vil være at udbetale den kommunale Synsmand. Disses

Kvitteringer med Synsmændenes Attest om Antallet at udpegede (eftersete) Heste (Vogne) indsendes herefter af Kommunalbestyrelserne til Amtet, der kontrollerer det udbetalte Beløbs Overensstemmelse med de indsendte Attester.

Et Antal Blanketter til Synsmændenes Attest og Kvittering medfølger og bedes fordelt til de paagældende Kommunalbestyrelser med fornøden Vejledning.*

Toges til Efterretning.

8. Indenrigsministeriets **Approbation paa Købekontrakter** angaaende Byggegrunde med: .
- a. (J. Nr. 22¹³—1916). Sagfører V. Harden.
 - b. (J. Nr. 22¹⁴—1916). Aarhus Galvaniseringsanstalt.
 - c. (J. Nr. 22¹²—1916). Murermestrene A. & G. Knudsen.
 - d. (J. Nr. 22¹¹—1916). Kommunelærer N. F. Jensen.
 - e. (J. Nr. 22¹⁰—1916). Tømremester Ejnar Petersen.

Toges til Efterretning.

9. (J. Nr. 45—1916). Indstilling fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse om **Sænkning af Bispetorvet**, saalydende:

»Da Udvalget maa anse det for urigtigt, om man lod den Lejlighed, der nu byder sig til at faa Terrænet langs Domkirkens søndre Side sænket, gaa fra sig, indstiller man, at Byraadet til Planens Gennemførelse bevilger et Beløb paa 30000 Kr., imod at det resterende Beløb skaffes tilveje ad anden Vej.

Udgiften vil man foreslaa afholdt med 10000 Kr. paa hvert af de kommende tre Aars Budgetter.*

Det af Stadsingeniøren forelagte Forslag til Bispetorvets Sænkning var saalydende:

»Efter det ærede Udvalgs Anmodning fremsendes herved en foreløbig Skizze til en Sænkning af Bispetorvet.

Ved Forslaget er opnaaet,

1. at Terrænet langs Domkirken sænkes saaledes, at dennes Sokkel bliver fuldstændig fri paa Strækningen A—B—C—D—E,
2. at Facaden F—G for Andelsselskabets Bygning kommer til at ligge ca. 0,6 m (1 Alen) lavere, end hvis Sænkningen ikke foretages.

Paa Skizzen er de nye Terrænkurver viste med grønne Linier, og de nuværende Terrænkurver med brune Linier. Kurverne have Ækvidistancen 1 Decimaltomme.

For at naa de to ovenfor nævnte Formaal vil det være nødvendigt

- a. at afgrave og ombrolægge hele Bispetorvet,
- b. at anbringe 3 nye Trappetrin foran Teatret og begrænse dettes Fortov med en lav Mur med smagfuldt Rækværk i den Udstrækning som vist paa Planen (H—J og K—L),
- c. at omlægge Kannikegade omtrent fra midt udfor Stiftstidendes Bygning og til Hjørnet af Klemens Torv (Strækningen M—N),
- d. at ændre Stakittet langs Domkirken, saa at det falder jævnt omtrent fra Morten Børups Sten (hvor Terrænet holdes uforandret) og hen til Punkt A, hvor det sænkes ca. 0,6 m (1 Alen). Plænen indenfor Hegnet maa paa denne Strækning omreguleres i Overensstemmelse hermed,
- e. at en mindre Del af Store Torv (hvor det støder til Klemens Torv) maa ombrolægges samtidig med Anlægget af den udvidede Gade mellem Domkirken og Andelshuset,

f. ved Hjørnet af Skolegade og Skolegyde maa ombrolægges omtrent til den grønne stiplede Linie,

g. endelig maa foretages den fornødne Omlægning af Vand-, Gas-, Kloak- og elektriske Ledninger samt Flytning af Kandelabre m. m.

Ved Udarbejdelsen af Overslaget er det paaregnet,

at Torvet og Kannikegade ombrolægges med de paa Stedet værende Brosten,

at den udvidede Gade mellem Domkirken og Andelshuset brolægges med nye Brosten I, og

at samtlige nye Fortove belægges med Betonfliser.

Udgifterne kunne da antages at blive følgende:

I. Kannikegades Ombrolægning...	6000 Kr.
II. Anlæg af den udvidede Gade mellem Domkirken og Andelshuset samt den nærmest liggende Del af store Torv	7500 »
III. Afgravning og Ombrolægning af Bispetorvet — herunder indbefattet de forskellige Arbejder paa Domkirkens Grund, Trapper og Rækværker langs Teatrets Fortov og Ombrolægning af Skolegyde	40000 »
	<hr/>
	iat 53500 Kr.

Det bemærkes, at Fortovet langs Andelshuset paa Strækningen F—G—O er ikke medregnet i Overslaget, da Udgiften herved skal bæres af Andelsselskabet, saafremt der anlægges Kælder under Fortovet paa denne Strækning.

Møller forelagde Indstillingen, idet han erindrede om, at forskellige private for en Tid siden havde stillet et større Beløb til Raadighed for af

Hensyn til Domkirken at forhindre, at Andelshuset blev opført lige over for Kirken. Planen om en anden Beliggenhed for Andelshuset var som bekendt ikke lykkedes, men da Udvalget mente, at man burde benytte Lejligheden til at sænke Bispetorvet, hvorved Domkirken vilde vinde ikke saa ganske lidt, havde det, efterat saavel Andelshusets Arkitekter, Rosen og Clausen, som Kirkebestyrelsen havde anbefalet Planen, henvendt sig til de Mænd, der havde staaet i Spidsen for Bevægelsen imod Andelshuset, og indbudt dem til et Møde om Sagen, men ingen af dem var kommet til Stede, saa der var vel næppe Udsigt til Støtte fra den Side. Udvalget skulde derfor foreslaa, at Byraadet bevilgede 30000 Kr. til Planens Realisation, imod at de resterende 23000 Kr. blev skaffet ad anden Vej, muligvis fra Kirken eller Andelsselskaberne. Da Forarbejderne til Andelshuset var saa langt fremme, at Opførelsen snart kunde paabegyndes, maatte Sagen afgøres hurtigt, og endelig maatte det erindres, at blev Sænkningen ikke foretaget nu, vilde den ikke senere være mulig.

Formanden kunde paa Kirkebestyrelsens Vegne anbefale Indstillingen. Domkirkens Arkitekt, Professor Kampmann, anbefalede Planen og fremhævede i sin Erklæring særligt Fordelen ved, at Andelshuset sænkedes 2 Fod, og ved at Terrænet ved Kirkens søndre Korsarm kom i Niveau med Indgangsdøren der.

Christensen følte sig ikke overbevist om, at det var værd at ofre 53000 Kr. paa denne Sag, og mente, at der, hvis Bispetorvet blev afgravet, vilde blive en ret generende Stigning til flere af de omliggende Gader, navnlig til Clemenstov, hvortil Stigningen allerede nu var ret stærk. Det var bemærkelsesværdigt, at de Borgere, som af

Hensyn til Domkirken havde søgt at lægge Andelshuset Hindringer i Vejen, nu syntes ganske at have tabt Interessen for Domkirken. Taleren fandt Fordelen ved Planens Gennemførelse saa tvivlsom, at han ikke kunde stemme for Indstillingen.

M o u s t e n var ikke stemt for Planen. Set Øst fra vilde Domkirken faa et besynderligt Udseende, naar der var gravet 1 Alen fra paa den ene Side, men ikke paa den anden. Taleren vilde derfor fraraade at bevilge de 30000 Kr. Antagelig^g blev Udgiften ogsaa større end 53000 Kr., som man nu regnede med.

F o r m a n d e n bemærkede, at det var en Forudsætning, at en lignende Afgravning skulde foretages ved Kirkens nordre Side, naar Forholdene der engang skulde ordnes.

J a k o b J e n s e n gjorde opmærksom paa, at der i 1900 var blevet foretaget en lignende Afgravning af Store Torv ved Kirkens Hovedindgang, hvorved Kirken havde vundet overordentlig meget. De ikke faa Penge, der blev givet ud dertil, havde man nu kun Glæde af, saa Taleren fortrød ikke, at han den Gang havde stemt for Bevillingen. Da Lejligheden til at faa afgravet ved Kirkens søndre Side nu var til Stede og ikke senere vilde komme igen, vilde han varmt anbefale, at man benyttede den.

F o r m a n d e n vilde betragte den nu stedfundne Behandling af Sagen som en 1. Behandling, saaledes at Sagen inden 2. Behandling blev sendt til Budgetudvalgets Erklæring.

Sagen overgik til 2. Behandling og henvistes med Hensyn til Udgiftens Afholdelse til Budgetudvalget.

10. (J. Nr. 511—1916). Fra Sygehusudvalget forelaa Indstilling om, at der i Henhold til nedenstaaende Skrivelse fra Stadsingeniøren fra 1. April 1917 ansættes en **Vadskemester ved Kommunehospitalet** med Løn efter Lønregulativets 9. Lønklasse.

Stadsingeniørens Skrivelse var saalydende:

»Efter det ærede Udvalgs Anmodning meddeles herved, at det projekterede Vaskeri paa Aarhus Kommunehospital er — naar Vaskeriet bliver færdigmonteret — beregnet paa at vaske som Maximum 4500 Stkr. Tøj daglig, og at der med de nu indkøbte Maskiner kan paaregnes, at Ydeevnen er ca. $\frac{2}{3}$ af Maximum altsaa svarende til 3000 Stk. Tøj daglig.

Som det ærede Udvalg bekendt er Anlægget ordnet saaledes, at Smitte-Tøj kan behandles paa en saadan Maade, at det først efter at være kogt under Vaskeprocessen kommer i Berøring med Apparater, der tillige behandler andet Vasketøj, saa at Smittefare kan undgaas, og da »Stordrift« i økonomisk Henseende er heldigere, vil det være tilraadelig at lade Vasken fra begge Kommunens Hospitaler foregaa i det nye Anlæg paa Kommunehospitalet, tilmed da der ved de her anvendte Vaskemidler og den anvendte Vaskeproces ifølge gjorte Erfaringer af Kommunens Raadgiver paa Vaskeriområdet Hr. Vaskeriejer Sørensen dels direkte ved billigere Vaskemidler (under normale Forhold 0,5 Øre pr. Stk. Tøj, medens det paa Marselisborg Hospital er 1,116 Øre pr. Stk. Tøj) og dels indirekte ved at skaane Tøjet (ved de ny Maskiner skal Tøjet kunne taale 150 Gange Vask, medens ved de tidligere brugte Maskiner kun 80 à 100 Gange Vask) vil kunne paaventens økonomisk Vinding.

Vasken fra Marselisborg Hospital	
er pr. Uge	4000 Stkr.
Vasken fra det udvidede Kommune-	
hospital er pr. Uge	ca. 11500 —
	ialt pr. Uge 15500 Stkr.
	eller pr. Dag 15500 : 6 2600 —

Det fremgaar af ovenstaaende, at Kommunehospitalets nye Vaskeri kan besørge Vasken uden Anskaffelse af Maskiner ud over de, der allerede er indkøbte.

Ifølge Hr. Vaskeriejer Sørensens Opgivelse kan en Vask paa 4000—4500 Stkr. pr. Dag besørges af nedennævnte Personale (de vedføjede Lønninger er ligeledes angivet af Hr. Sørensen):

1 Oldfrue	Aarsløn	1800 Kr.
1 Vaskemester	—	1800 —
1 Kone til Hjælp i Vaskeriet	—	800 —
1 Elev eller Assistent	—	1200 —
2 Syersker à 800 Kr.	ialt	1600 —
2 Strygerske à 800 Kr.	—	1600 —
8 Piger à 750 Kr.	—	6000 —

Hvormeget ovennævnte Betjening kan reduceres, idet Stykantallet gaar ned til 2600 Stkr., bør der formentlig konfereres med Oldfruen om. Kun skal Kontoret paapege det heldige i, at Vaskemesteren bliver en Mand, der ikke alene har Forstand paa Vaskning, men tillige er i Besiddelse af praktisk Sans til at sætte sig ind i Pasning af Vaskeriets Motorer og Maskiner. Vaskemesteren skal formentlig sættes i samme Lønklasse (9ende Lønklasse 1500—2200 Kr.) som Desinfektøren ved Marselisborg Hospital.

Foruden det nævnte Vaskeripersonale maa der til Pasning af Hospitalets Højtrykskedelanlæg ansættes 2 Kedelpassere, der formentlig kommer i Lønklasse med Kedelpasserne paa

Vandværket og ved Belysningsvæsenet (10de Lønklasse 1400—2000 Kr. + 1,10 Kr. pr. Time for Over- og Helligdagsarbejde). Kedelpassernes ugentlige Timeantal er 48 Timer, og da Drifts-timeantallet, naar Kedelanlægget kommer i regelmæssig Drift, mindst er 112 Timer om Ugen ($7 \times$ Timeantallet fra Kl. 5 Morgen til Kl. 9 Aften), maa der paaregnes en Afløser i 16 Timer pr. Uge.

Naar Højtryksanlægget engang kommer i fuld Drift, vil det sikkert være formaalstjenlig at ansætte en Maskinmester, der er kendt saavel med Dampkedelanlæg som med Varmeanlæg og elektriske Anlæg og helst en Mand, der foruden praktisk Øvelse i Pasning af nævnte Anlæg tillige har de Kundskaber, der faas ved Erhvervelse af begge Maskinisteksaminerne og Tillægsprøven i Elektroteknik.«

M o u s t e n anbefalede Indstillingen, som Udvalget meget gerne vilde have vedtaget i dette Møde.

M i k a e l J o h a n s e n bemærkede, at der næsten ikke var et Møde, uden at Sygehusudvalget kom med Fordring om Bevilling af store Beløb. Ganske vist var Aarhus en Foregangsby paa Hospitalsvæsenets Omraade, men derfor kunde der nok vises nogen Sparsommelighed. Det undrede iøvrigt Taleren, at det foreliggende Forslag var fremkommet, da det, saa vidt Taleren erindrede, i sin Tid var blevet vedtaget, at Vadskeriet paa »De gamles Hjem« skulde indrettes saa stort, at det kunde vadske for de øvrige kommunale Institutioner.

J a k o b J e n s e n maatte minde om, at det foreliggende Forslag var et Led i de vedtagne Sygehusplaner, der efter de borgerlige Partiers

Ønske var blevet underkastet en kritisk Bedømmelse af et særligt nedsat Udvalg. Dette Udvalg, hvori bl. a. Hr. Magnus Nielsen havde haft Sæde, havde fuldt ud godkendt Planerne, ja havde endog udtalt, at de foreslaaede Forbedringer burde have været gennemført for mange Aar siden. Taleren havde haabet, at nærværende Forslag havde omfattet Planen om et fælles Vadskeri for Kommunens Hospitaler, men det kom maaske senere.

M o u s t e n oplyste, at Grunden til, at Tanken om at lade Marselisborg Hospitals Vadsk vadske paa Kommunehospitalet ikke var taget med, var, at Udvalget ikke endnu havde haft Konference med Lægerne, hvilket vilde være nødvendigt, inden Tanken kunde realiseres.

Indstillingen vedtoges.

11. (J. Nr. 501—1916). Indstilling fra Byraadets socialdemokratiske Gruppe om, at Kommunen paabegynder **Opførelsen af 20 Beboelseslejligheder** i Karreen Syd for Steinmannsgade, saalydende:

»Det har nu vist sig, at de Beslutninger, Byraadet har taget med den Forudsætning, at det private Initiativ derved skulde ansføres til at bygge Beboeshuse, ikke har bevirket nogen Fremgang i Byggeriet, og Bolignøden bliver derfor ikke afhjulpen ad den Vej, ligesom det vist ogsaa maa erkendes, at Barakkebyggeriet er noget af det ringeste, Byens Penge kan udgives til, og da det nu klart kan forudses, at Bolignøden til Foraaret vil blive meget stor, foreslaar den socialdemokratiske Gruppe derfor Byraadet at vedtage følgende: Det besluttes, at Kommunen selv gaar i Gang med Bebyggelse af de to Karreer, som Arkitekt Puch har tegnet Skitse til, nordvest for De Mezas Vej, at der straks tages fat paa Opførelsen af 20 Ejendomme, og

at den næste Serie følger efter saa hurtigt, som Forholdene tillader det.«

Jakob Jensen udtalte, at alle vist var enige om, at Bolignøden var stor her i Byen, og at den navnlig var foranlediget ved Statsbanernes Ekspropriation af Hallsvej, hvorved 362 Lejligheder gik tabt. I Foraaret 1916 havde ingen tænkt sig, at der skulde blive egentlig Bolignød her i Byen, hvilket ogsaa fremgik deraf, at man havde bestræbt sig for at beholde en Del Jernbanefunktionærer, som Statsbanerne vilde forflytte. Byraadets Højregruppe havde imidlertid ihærdigt arbejdet for den nu vedtagne Ordning af Banegaardsforholdene, hvorefter Hallsvej var blevet eksproprieret, og Byen mistede det nævnte Antal Lejligheder. Var Hallsvej ikke blevet eksproprieret, vilde der ikke have været egentlig Bolignød sidste Oktober Flyttedag, idet der nævnte Dag kun var 121 husvilde Familier, medens der ved Ekspropriationen gik 146 Lejligheder tabt. 5 af de 121 husvilde Familier havde selv skaffet sig Bolig, men de øvrige 116 havde Byraadet maattet skaffe Husly først i alle Skolerne og nu de 88 i Baraker. Til April skulde yderlig 216 Lejligheder paa Hallsvej inddrages, saaledes at der til den Tid vilde være ialt 332 husvilde Familier. I Løbet af Sommeren vilde der tilgaa 42 nye Lejligheder og til Oktober Flyttedag yderligere 63, ialt 105, og der vilde altsaa mangle Boliger til 227 Familier, selv om man ikke tog i Betragtning, at en Del af de nye Lejligheder var saa store, at de husvilde ikke vilde kunne leje dem. Foruden de 227 husvilde Familier maatte der regnes med den aarlige Tilvækst, nemlig ca. 400 Familier, og man vilde altsaa ved Oktober Flyttedag mangle Boliger til ca. 627 Familier. Den konservative Byraadsgruppe

og da navnlig Hr. N. Joh. Laursen, som saa jhærdigt havde arbejdet for den vedtagne Banegaardsordning, havde et stort Ansvar med Hensyn til Bolignøden, og det kunde de Herrer ikke smøge af sig. For at bøde paa Bolignøden havde Byraadet bygget Barakker for 136000 Kr., men om 10 Aar vilde Barakkerne være ganske værdiløse. Det vilde være meget uheldigt at fortsætte ad den Vej, og den socialdemokratiske Byraadsgruppe foreslog derfor, at Kommunen byggede Stenhuse, som man, hvis man byggede efter Arkitekt Pucks Projekt, vilde kunne opføres for ca. 26 Kr. pr. □ Alen pr. Etage og ca. 20 Kr. pr. □ Alen pr. Kvistetage, altsaa ca. 72 Kr. pr. □ Alen for hvert Hus. Forslagsstillerne havde tænkt sig, at Kommunen satte ca. 300000 Kr. i disse Huse, der tænktes opførte paa den Maade, at Kommunen anskaffede samtlige Materialier og udbød Opførelsen stykkevis i Licitation. Derved vilde Kommunen kunne bygge lige saa billigt som private, og de smaa Bygningshaandværkere kunde ogsaa komme med. Maaske vilde nogle nære Betænkelighed ved Kommunens Forvaltning af Ejendommene, men naar Kommunen kunde forvalte store Værker og Foretagender, kunde den vel ogsaa forvalte nogle Beboelsesejendomme. Forøvrigt kunde Forslagsstillerne godt tænke sig, at Kommunen solgte Ejendommene med smaa Udbetalinger. Endelig maatte det ogsaa erindres, at en Byggevirksomhed som den foreslaaede vilde skaffe en Mængde Mennesker Arbejde, hvilket atter betød Lettelse for de hjælpende Institutioner og Kommunen.

Møller forstod ikke, til hvad Nytte Forslaget kunde være, da der dog ingen Lejligheder kunde blive færdige til April Flyttedag. Desuden var det med de nuværende Materialepriser en højst

uheldig Tid at bygge paa, ja mange Materialier kunde maaske slet ikke skaffes. Som Følge af de høje Priser paa Materialier vilde Huslejen blive meget høj, hvis en nyopført Ejendom skulde forrente sig; Prisen for en 2 Værelseslejlighed maatte sikkert sættes til 500 Kr., og en saadan Leje vilde næppe nogen betale. Man kunde ingen Mening have om, hvor mange der vilde mangle Lejlighed til Oktober Flyttedag, idet jo en Mængde Familier inden den Tid vilde flytte fra Byen. Iøvrigt havde Kommunen hverken moralsk eller juridisk Forpligtelse til at skaffe Lejligheder til alle dem, der flyttede til Byen, hvis de da ikke var under offentlig Forsørgelse. Den borgerlige Gruppe havde intet Ansvar for Banegaardssagens Løsning, og det var Staten, som maatte have Ansvaret med at skaffe Husly for de Familier, der ved Ekspropriationen af Hallsvej var blevet husvilde. Det stillede Forslag maatte have været ledsaget af et Overslag over, hvad de foreslaaede Huse vilde koste at opføre, hvis man skulde kunne tage det alvorligt. Som Forslaget nu var, kunde man slet ikke overse det. Et vidste man, og det var, at kommunalt Byggeri blev dyrt, meget dyrt, og at det blev Skatteyderne, der kom til at betale. Taleren kunde da heller ikke se andet, end at Forslaget var et Agitationsnummer af Hensyn til det forestaaende Byraadsvalg, og han vilde hellere være med til at nedsætte Grundpriserne endnu noget end til at gaa med til, at Kommunen selv skulde bygge. Inden man gik dertil, burde man i hvert Fald først forsøge at udbyde Grundene til en lavere Pris. Taleren maatte derfor anbefale at stemme imod Forslaget eller at henvise dette til et særligt Udvalg til nærmere Undersøgelse.

Jakob Jensen kunde med Hensyn til de af ham opgivne Tal henvise til Ekspropriationsprotokollen. Den borgerlige Gruppe havde sit Ansvar for den nuværende Bolignød og havde derfor Pligt til at søge at afværge denne. Som et Forsøg herpaa kunde Taleren anbefale, at Byraadet henvendte sig til Statsbanerne om at lade Beboerne af de eksproprierede Ejendomme blive boende efter April Flyttedag, og indtil Byen havde truffet Foranstaltninger til at skaffe dem Boliger. Statsbanerne kunde nok lægge deres Arbejdsplan saaledes, at dette kunde lade sig gøre. Forslaget kunde ikke affærdiges som gjort af Hr. Møller. Gymnastiksalene maatte snarest muligt rømmes dels af Hensyn til de uforsvarlige sanitære Forhold og dels af Hensyn til Børnenes Undervisning. Først og fremmest maatte Byraadet beslutte at bygge, og dernæst maatte der rettes den foreslaede Henvendelse til Statsbanerne eller Trafikministeriet.

Formanden støttede Forslaget om at foretage en Henvendelse til Statsbanerne angaaende Benyttelsen af Ejendommene i Hallsvej og henstillede, at der taltes saa lidt som muligt om Agitation i denne Sag, eftersom Situationen var alvorlig, og der absolut maatte gøres noget for at afhjælpe den forhaandenværende Nødstilstand og helst noget andet end at bygge Barakker. Taleren var tilbøjelig til at slutte sig til Forslaget, da der syntes ham at være mindre Risiko ved selv at bygge end ved at tage alt for høje Prioriteter i Bygninger, som andre byggede. Taleren fandt, at Sagen burde henvises til Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse med Anmodning til dette om snarest at afgive en vel underbygget Erklæring til Byraadet.

Mikael Johansen vilde i dette som i andre lignende Tilfælde af Hensyn til Middelstanden modsætte sig enhver Form af Kommunesocialisme. Taleren skulde indrømme, at Forholdene var vanskelige, og at Opførelsen af Barakker gav en daarlig Løsning, men han kunde ikke anerkende de af Hr. Jakob Jensen anførte Tal. Derimod kunde han støtte Forslaget om at rette Henvendelse til Trafikministeriet eller Statsbanerne om Tilladelse til saa længe som muligt at benytte Lejlighederne i Hallsvej. Hr. Jakob Jensen havde ganske Ret i, at Arbejde var bedre end Understøttelse, men Forholdet var jo for Tiden, at der ingen Arbejdsløshed var. Hovedaarsagen til Standsningen af Byggeriet maatte søges i de høje Materialepriser og i Mangelen paa Materialier; Sten og Jern kunde f. Eks. næsten ikke skaffes. Iøvrigt var det ret mærkeligt, at Socialdemokraternes Forslag fremkom paa en Tid, da der om faa Dage kunde ventes Forslag fra Boligkommissionen. Dennes Forslag maatte da i hvert Fald afventes, inden man tog nogen Beslutning. Det rigtigste vilde være, at Staten traadtø hjælpende til; og det blev sikkert ogsaa Løsningen. Taleren kunde godt tiltræde Formandens Forslag om, at Sagen blev henvist til Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse.

Christensen kunde ikke give Hr. Møller Ret i, at Kommunen ikke havde Pligt til at skaffe Boliger til husvilde, med mindre disse var fattigunderstøttede. Det var godt nok, at Boligkommissionen snart kom med Forslag, men dette var jo ikke Lov, og man kunde ikke vente, til det blev det. Havde man i Fjor Forsommer, da der i Byraadet blev advaret mod den kommende Bolignød, begyndt at bygge, havde man nu haft gode

Løjligheder og havde sparet de Penge, der var blevet givet ud til Barakker. Taleren kunde gaa med til at overgive Sagen til Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse, men med Paalæg til Udvalget om snarest at fremkomme med Indstilling.

J a k o b J e n s e n skulde ikke komme ind paa Spørgsmaalet om, hvorvidt Kommunen havde Pligt til at skaffe Boliger, men vilde blot spørge, om Hr. Møller med Ro vilde se paa, at de Mennesker, der til April Flyttedag manglede Husly, kom til at staa paa Gaden. At vente paa Boligkommissionens Forslag var der ingen Grund til, da man næppe kunde vente sig noget af Værdi fra den Kant. Taleren kunde godt støtte Forslaget om Sagens Henvisning til Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse, men kunde ønske, at der til denne Sags Behandling kom en Socialdemokrat mere ind i Udvalget.

Forslaget henvistes til Behandling af Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse.

12. (J. Nr. 504—1916). Til Erklæring forelaa Andragende til Justitsministeriet fra A/S Aarhus elektriske Sporvej om **Dispensatiom fra Forbudet mod Reklamebelysning.**

Anbefaledes overensstemmende med Belysningsudvalgets Erklæring.

13. (J. Nr. 510—1916). Andragende fra Aarhus Amtskreds af Danmarks Fjerkræavlsforening om **Tilskud til Præmier ved en Fjerkræudstilling** i Venne lyst den 3. og 4. Februar 1917.

25 Kr. bevilgedes.

14. **Købekontrakter** med
- (J. Nr. 22¹⁶—1916). Snedkermester P. S. Petersen angaaende en Byggegrund ved de Mezas Vej.
 - (J. Nr. 22¹⁶—1916). Murermester Chr. Nielsen angaaende en Byggegrund ved Læssøesgade. Godkendtes.

15. (J. Nr. 2¹⁸⁴—1916). Andragende om **Dispensation fra Bygningsvedtægtens § 45** for A/S Københavns Spritfabrikkers Kreaturstalde paa Hjørnet af Aldersrovej og Otto Rudsgade.
Anbefales.
16. (J. Nr. 2¹⁸⁶—1916). Andragende om **Dispensation fra Bygningsvedtægtens § 34** for Grønnegade 87.
Jakob Jensen syntes, man gik vel vidt, naar man tillod Beboelse paa Loftet ovenover en Mansardetage. Man risikerede, at hele Loftsetagen efterhaanden blev indrettet til Lejligheder, hvilket vilde være ganske uforsvarligt.
Udsattes.
17. (J. Nr. 2¹⁸⁸—1917). Andragende om **Dispensation fra Bygningslovens § 21** for Marstrandsgade Nr. 1.
Anbefales.
-